

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/139/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204057
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oto Jurčo
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7512204057.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému I. Š., L. XX.X.XXXX, bývajúcemu v P. G. Y.K., M. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Baštová 2, Košice (adresa na doručovanie : Budapeštianska 8, Košice), o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 4. júna 2013, č.k. 17C 185/2012-24, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznáva náhradu trov prvostupňového konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v sume 17 eur, ktorú je žalobca povinný zaplatiť advokátovi JUDr. Ladislavovi Miklušovi do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Žiadny z účastníkov ani vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 4.6.2013, č.k. 17C 185/2012-24 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 78,84 eura s 9,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 19,71 eura od 19.4.2009 do zaplatenia, 9% úrok z omeškania ročne zo sumy 16,56 eura od 19.5.2009 do zaplatenia, 9% úrok z omeškania zo sumy 19,71 eura od 19.6.2009 do zaplatenia a 9% úrok z omeškania zo sumy 19,71 eura od 19.7.2009 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 68,38 eura na účet jeho právneho zástupcu (JUDr. Ladislava Mikluša) do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd tým, že vzhľadom na pomer úspechu 19% k pomeru neúspechu 81% je možné konštatovať, že žalobca bol v konaní prevažne neúspešný a bolo by treba rozsah neúspechu od trov, na ktoré žalobcovi vznikol nárok, odpočítať. Tým by sa dospelo k úplne zanedbateľnej výške a to tak ohľadom súdneho poplatku ako aj ohľadom trov právneho zastúpenia, preto berúc do úvahy výšku dôvodne žalovanej pohľadávky 78,84 eura aplikoval ust. § 150 ods. 2 O.s.p. tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník však na strane žalovaného splnil svoje poslanie a žalovanému by prináležala náhrada trov konania a tento osud zdieľa aj vedľajší účastník. Ten si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia, a preto mu súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré pozostávali z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za 1/ prevzatie veci a prípravu zastúpenia v sume 26,56 eura (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej len „vyhláška“), z režínej paušálnej

náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 eura (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 2/ písomného vyjadrenie v sume 26,56 eura + režijná náhrada za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 eura, spolu: 68,38 eura.

Proti výroku rozsudku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý výrok a nepriznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Uviedol, že trovy právneho zastúpenia neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva žalovaného. Žalobca nepoprel ústavné právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, no spochybnil účelnosť trov vynaložených na jeho právne zastúpenie, jednak subjektu - vedľajšieho účastníka - odborne spôsobilého na ochranu spotrebiteľov, a jednak z dôvodu, že ide o hromadný vstup vedľajšieho účastníka do obdobných konaní. Vyčítal taktiež tú skutočnosť, že vstup vedľajšieho účastníka do konania nepriniesol žiaden prínos pre žalovaného, lebo sa dovoľával zohľadnenia takých skutočností, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti.

Vedľajší účastník vo vyjadrení na odvolanie žalobcu spochybnenie účelnosti trov vynaložených na svoje právne zastupovanie stotožnil so spochybnením zákonnej garancie práva na zastupovanie. Argumentoval ústavným právom a dôvodnosťou jeho právneho zastupovania advokátom v súdnom konaní (článok 47 ods. 2 Ústavy SR) a účelnosťou vynaložených trov s odôvodnením, že tieto bezprostredne súviseli s konaním. Vyjadrenie k žalobe bolo vykonané s náležitou starostlivosťou a relevanciou a pozitívne ovplyvnilo rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa - žalovaného. Potrebu svojho právneho zastúpenia vyzdvihol aj s poukazom na početnosť žalobcom iniciovaných sporov, v ktorých tento cielene a účelovo proti veľkému počtu spotrebiteľov napriek zákazu používať a uplatňovať neprijateľnú zmluvnú pokutu (§ 53a Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“), stále uplatňuje plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Nevzhladol ani jeden rozumný a legitímny dôvod na to, aby žalobca čo i len sčasti bol odbremený od procesnej povinnosti náhrady trov konania. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie o trovách konania potvrdil. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že žalobca podal odvolanie včas (§ 204 O.s.p.), že odvolanie bolo podané oprávneným účastníkom (§ 201 O.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné, lebo boli splnené zákonné podmienky pre postup podľa § 150 ods. 2 O.s.p. Pretože nie sú splnené podmienky na potvrdenie ani na zrušenie napadnutého rozhodnutia, napadnuté rozhodnutie odvolací súd zmenil podľa § 220 O.s.p.

Odvolanie žalobcu smeruje len proti výroku o trovách konania, a tak právoplatnosť ostatných výrokov odvolaním nebola dotknutá a z toho dôvodu tieto ďalšie výroky neboli predmetom odvolacieho prieskumu (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd konštatuje, že oznámenie o vstupe OZ právna pomoc spotrebiteľom v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na podporu žalovaného do konania, žalobcovi bolo doručené dňa 26.2.2013, kedy zároveň bol vyzvaný, aby okrem iného uplatnil aj námietky proti vstupu daného združenia do konania. Žalobca nevyužil toto svoje právo. S daným združením ako s vedľajším účastníkom súd konal a vo veci meritórne rozhodol. V tomto štádiu sporového konania, keď sa rozhoduje už len o trovách konania, žalobca už nemôže preto účinne namietat' neprípustnosť vedľajšieho účastníka.

V sporovom konaní povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci vyjadrenou v § 142 ods. 1 O.s.p. V zmysle nej účastníkovi, ktorý vo veci mal plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Je treba dať za pravdu vedľajšiemu účastníkovi, že nikomu nemožno uprieť právo na právnu pomoc advokáta zaručené čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky len preto, že je združením na ochranu spotrebiteľa v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. Súd rozhodujúci o náhrade trov konania však musí vychádzať zo zásady účelnosti a priznať môže náhradu len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Odvolací súd preto skúmal, či trovy právneho zastúpenia vyčíslené

a uplatnené vedľajším účastníkom v podaní z 31.8.2012 (č. I. 14 spisu), sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, či ich vynaložením sa sledovala procesná obrana proti žalobou uplatnenému nároku.

V prejednávanej veci Okresnému súdu Košice - okolie dňa 1.3.2012 bol doručený návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 412,37 eura s príslušenstvom. Dňa 24.6.2012 OZ právna pomoc spotrebiteľom v zastúpení advokátom oznámilo súdu, že v zmysle §93 ods. 2 O.s.p. vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu žalovaného, požiadal o doručenie žaloby a jej príloh. Po doručení žaloby s prílohami zástupcovi vedľajšieho účastníka, bolo okresnému súdu dňa 3.9.2012 doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe. Poukázal na nedostatočný opis rozhodujúcich skutočností v žalobe, v dôsledku čoho uplatnený nárok na zmluvnú pokutu nepokladal za zrejmy a dostatočne individualizovaný, vytýkal tiež absenciu písomnej dohody o zmluvnej pokute. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka žalobcovi bolo doručené 26.2.2013.

Rozsudkom okresného súdu z 4.6.2013, č.k. 17C 185/2012-24 bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy 78,84 eura s prísl., na základe skutočnosti, že žalovaný vystavené faktúry za dodané služby nezaplatil v lehote splatnosti a rovnako aj za upomienku a zákonný úrok z omeškania. Nepriznal ale žalobcovi zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 336,68 eura, ktorú ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobca nepreukázal existenciu písomne dohodnutej zmluvnej pokuty priamo v zmluve so žalovaným, teda žalobca nepreukázal, či vôbec mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu, na čo poukázal vo vyjadrení vedľajší účastník.

Z obsahu spisu ako aj z dôvodov napadnutého rozsudku nepochybne vyplýva, že v posudzovanej veci obsah písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka k žalobe bol v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania vo veci samej, čím takto prispel k zamietnutiu žaloby v prevyšujúcej časti. Niet preto pochýb o správnosti záveru prvostupňového súdu, že jeho vynaložením sa sledovala účelná procesná obrana proti žalobou uplatnenému nároku.

Odvolací súd ale zastáva názor, že súd prvého stupňa mal aplikovať ust. §150 ods. 2 O.s.p. aj na trovy konania vedľajšieho účastníka a tie primerane znížiť. Ak v priebehu konania predmet konania dosiahne sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor (§200ea ods. 1 O.s.p.). V odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je vymenované, čo sa nepovažuje za drobné spory, pričom ani jedna z tam uvedených výnimiek sa netýka (tu) posudzovanej veci. Ustanovenie §150 ods. 2 O.s.p. pritom umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či v tom - ktorom prípade ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, a teda či aplikuje §150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, trovy konania zníži, prípadne vôbec neprizná. Toto posúdenie spolu so závermi na to nadväzujúcimi musí byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

K tomuto kroku môže pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Zákon pritom explicitne nevymedzuje, aký pomer sumy trov k sume pohľadávky treba považovať za neprimeraný. Zákonná dikcia §150 ods. 2 O.s.p. neobsahuje požiadavku prevýšenia pohľadávky trovami konania. Z jeho dikcie plynie jedine podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore. Táto situácia nastáva nielen vtedy, keď trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu než samotná pohľadávka alebo keď sú s ňou takmer zhodné, ale aj v prípade, ako je tomu aj v prejednávanej veci. Ide tu o žalobou uplatnený nárok na zaplatenie 412,37 eura s príslušenstvom, čiže o drobný spor, v rámci ktorého vedľajší účastník v spore vystupujúci popri úspešnom žalovanom voči neúspešnému žalobcovi uplatnil náhradu trov konania 68,38 eura. Hodnota uplatnenej náhrady trov konania tak predstavuje 16,58% z hodnoty uplatnenej istiny, t. j. trovy v porovnaní s výškou uplatnenej pohľadávky sú neprimerané.

Odvolací súd dospel k záveru, že bolo potrebné aplikovať ustanovenie §150 ods. 2 O.s.p. a trovy konania úspešnej procesnej strany znížiť, a za danej situácie využiť zmienené moderačné právo zmierniť následky právnych noriem vzťahujúcich sa na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu uplatnených trov odvolací súd tak nepriznal v plnej výške, ale len v rozsahu približne 4 % z uplatnenej pohľadávky, pretože túto považoval za primeranú uplatnenému nároku. Pri stanovení rozsahu priznanej náhrady vychádzal odvolací súd pritom z charakteru sporu, ako aj zo skutočnosti

súdu známej z jeho činnosti, že medzi vedľajším účastníkom a jeho advokátom nejde o vzťah (len) na základe individuálneho plnomocenstva pre túto konkrétnu vec, keďže daný advokát to isté spotrebiteľské združenie ako vedľajšieho účastníka hromadne zastupuje v desiatkach až stovkách obdobných súdnych sporov, pričom vzhľadom na totožný právny problém u advokáta spotrebiteľského združenia je značne znížená nielen prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť úkonov právnej služby v jednotlivých veciach, pričom vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí určitým spôsobom sú znížené aj hotové výdavky.

Tieto okolnosti pre odvolací súd boli významné z hľadiska zvažovania rozsahu zníženia trov konania. Nejde pritom o prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich náhradu trov konania ani o jednostrannosť či svojvôľu súdu v interpretácii a aplikácii príslušného ustanovenia zákona a úvaha súdu sa opiera o skutočnosti akceptovateľné pre daný prípad. Aj spotrebiteľské združenie, ktoré takto v zastúpení advokátom hromadne vstupuje do množstva súdnych konaní, má možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na poskytovanie svojich právnych služieb za podmienok, že združenie nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci, vzhľadom na ich množstvo, zaujímavé. V záujme hospodárnosti konania spotrebiteľské združenie v konečnom dôsledku aj vo vlastnom záujme je priam povinné vybrať advokáta, ktorý pristúpi na ekonomicky najmenej nákladné podmienky, pretože aj vedľajší účastník je povinný dbať na to, aby súdne konanie nebolo zbytočne zaťažované neadekvátnymi trovami. Ak pri dohodovaní podmienok zastupovania advokátom dotknuté strany nebudú mať na zreteli hľadisko hospodárnosti súdneho konania, budú nútené znášať negatívny dopad novej aplikácie moderačného práva súdu zakotveného v ustanovení §150 ods. 2 O.s.p. na ich peňažný majetok.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa §220 O.s.p. zmenil napadnuté rozhodnutie a o trovách konania rozhodol zákonom prípustným spôsobom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Obe sporné strany v odvolacom konaní mali čiastočný úspech vo veci, a preto odvolací súd vyslovil, že žiadny z nich nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§224 ods. 1 v spojení s §142 ods. 2 a 151 ods. 1, veta prvá O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2001 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.